

Klimat- och
regionutvecklingsnämnden

Yttrande över Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad

Regionledningskontorets förslag till beslut

Klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar följande.

Utvecklingsdirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Stockholms stad över Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad.

Sammanfattning

Stockholms stad har remitterat ärendet *Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad* till Region Stockholm för yttrande. Klimat- och regionutvecklingsnämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar. Stockholms stads arbete för att anpassa Stockholm till ett förändrat klimat är inriktat på att identifiera och hantera risker för liv och hälsa, samhällsviktiga funktioner och stadens egendom tillsammans med åtgärder för att långsiktigt bygga staden mer tålig och robust. Handlingsplanen syftar därför till att identifiera åtgärder i form av aktiviteter för att stärka stadens arbete för ett klimatanpassat Stockholm. Planen består av sammantaget 25 prioriterade aktiviteter som ansvariga nämnder och bolag ska implementera i sina respektive verksamhetsplaner.

Region Stockholm är positiv till Stockholms stads handlingsplan och bedömer att dess mål och aktiviteter i stort ligger i linje med den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RS 2025-0760). Region Stockholm är positiv till Stockholms stad vägledande klimatanpassningsprinciper och understryker betydelsen av samverkan med aktörer i Stockholms län, eftersom stadens åtgärder kan påverka regionala och nationellt viktiga samhällsfunktioner. Region Stockholm efterlyser också att klimatrisker tydligare styr lokalisering av åtgärder och att skyfallshantering beaktar avrinningsområden, samhällsviktig verksamhet samt att naturbaserade lösningar bör planeras utifrån landskapssamband, ekologiska funktioner och prioriterade livsmiljöer.

Bakgrund

Stockholms stad har remitterat ärendet *Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad* till Region Stockholm för yttrande.

Klimat- och regionutvecklingsnämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar. Trafikförvaltningen och Locum har beretts tillfälle att lämna synpunkter på förslaget till yttrande. Trafikförvaltningen har inkommit med synpunkter i ärendet.

Stockholms stads arbete för att anpassa Stockholm till ett förändrat klimat är inriktat på att identifiera och hantera risker för liv och hälsa, samhällsviktiga funktioner och stadens egendom tillsammans med åtgärder för att långsiktigt bygga staden mer tålig och robust. Handlingsplanen syftar därför till att identifiera åtgärder i form av aktiviteter för att stärka stadens arbete för ett klimatanpassat Stockholm. Planen består av sammantaget 25 prioriterade aktiviteter som ansvariga nämnder och bolag ska implementera i sina respektive verksamhetsplaner.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm är positiv till att Stockholms stad tagit fram en handlingsplan för klimatanpassnings med ambitiösa aktiviteter. Region Stockholm anser att handlingsplanens mål och aktiviteter är relevanta och i stort stämmer överens med innehållet i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RS 2025–0760).

Region Stockholm föreslår att Stockholms stad på sidan 8 under rubriken ”Implementering, genomförande och uppföljning”, förtydligar om stadens delägda bolag omfattas av handlingsplanen eller inte. Flera verksamheter inom Region Stockholm är beroende av fjärrkyla från Stockholm Exergi, en verksamhet som sannolikt också är relevant ur klimatanpassningsperspektiv.

Region Stockholm anser att det är positivt att Stockholms stad har vägledande klimatanpassningsprinciper för det egna arbetet (sidorna 10–11). Principerna hjälper även externa aktörer som Region Stockholm, att förstå vad som kan förväntas av Stockholms stad. Region Stockholm föreslår samtidigt att kapitlet ”Behovet av klimatanpassning” eller ”Klimatrisker i Stockholm” kompletteras med formuleringar som beskriver Stockholm stads särskilda förutsättningar och betydelsen av samverkan som ett viktigt verktyg. I Stockholm stads geografiska område finns en hög befolkningskoncentration och många samhällskritiska funktioner, som staden inte råder över men som är viktiga för Sverige och Stockholmsregionen. Det staden gör och inte gör kan påverka dessa samhällskritiska funktioner och avgörande system så som kritisk infrastruktur för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, transportinfrastruktur, vattenförsörjning, avloppshantering,

avfallshantering och energi. Region Stockholm föreslår vidare att Stockholms stad skriver in i handlingsplanen att tidigare nämnda samhällsviktiga funktioner är viktiga att samverka med avseende skyddsåtgärder. Region Stockholm är särskilt angelägen om att ha en dialog med Stockholms stad avseende riskminimerande lösningar på stadens mark som kan påverka hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken.

Region Stockholm ställer sig positiv till aktivitet 6, som syftar till att ta fram arbetsformer för samverkansprojekt med externa aktörer gällande fysisk anpassning för att hantera skyfallsrisker. Region Stockholm föreslår dock att aktiviteten tydliggörs och kompletteras med några konkreta exempel på samverkansåtgärder som behöver utredas. Region Stockholm skulle välkomna avsiktsförklaringar eller samarbetsavtal som lösningar, men också arbetssätt och samverkansformer för att söka statliga bidrag för medfinansiering. Denna typ av lösningar kan underlätta förankring och minskad risk för personberoenden.

Region Stockholm anser att det är positivt att Stockholms stad vill arbeta med att identifiera var blå-grön-grå anläggningar kan anläggas i befintlig miljö (aktivitet 7) – trots begränsad rådighet över befintlig bebyggelse. Stockholms stad skriver att ”aktiviteten handlar om att identifiera områden i befintlig miljö som är särskilt lämpande för sådana anläggningar”. Region Stockholm undrar om inte hög risk för exempelvis, hetta, skyfall och översvämning bör styra var en anläggning placeras snarare än vilket område som är mest lämpligt? För att ta ett exempel, har Länsstyrelsen i Stockholms län identifierat 21 regionala riskområden i länet där sammantagna risken för ras, skred, erosion, översvämningar och värme är särskilt stor. Risken har sammanvägts med antalet invånare som påverkas. Tio av de 21 riskområdena ligger i Stockholms stads geografiska område och dessa områden kanske inte är de mest lämpade för åtgärder men den samlade risken är hög just där.

Region Stockholm anser att det är bra att Stockholms stad genom aktivitet 8, ska vidareutveckla arbetssätt för samlad skyfallshantering i samband med planering och exploatering. Region Stockholm föreslår att Stockholms stad kompletterar med en analys av hur aktiviteten förhåller sig till de rättsliga förutsättningar för klimatanpassning som beskrivs på sidan 38. Stockholms stads exploateringsprojekt påverkar idag ofta Region Stockholms infrastruktur och fastigheter då klimatanpassningsåtgärderna endast utgår från lagstadgat minimum, utan hänsyn till avrinningsområde eller samhällsviktig verksamhet. I ett antal fall har grönytor och andra öppna markytor byggts bort vilket påverkat Region Stockholm och andra

verksamheters förutsättningar att genomföra klimatanpassningsåtgärder på ett sätt som ger effekt.

Region Stockholm konstaterar att Region Stockholm och Stockholms stad delar synen på åtgärder i form av naturbaserade lösningar och att dessa kan stärka såväl biologisk mångfald som ekologiska funktioner samt bidra med att lösa samhällsutmaningar som exempelvis klimatförändringar. Region Stockholm påminner om att i enlighet med den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, bör planering av naturbaserade lösningar utgå från landskapsmässiga samband och prioriterade livsmiljöer eller ekologiska funktioner på den specifika platsen.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Martin Pålman
Enhetschef klimat

Beslutsunderlag

1. Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad

Beslutsexpediering

1. Stockholms stad

Godkänd av Anton Västberg, 2026-09-24